

Конференція в Комарно (9-13 жовтня 1938 р.). Угорська дипломатія, маючи підтримку фашистських держав на чолі з Німеччиною, висунула важкі для Чехословаччини умови: негайно повернути землі, заселені угорцями (брався за основу перепис 1910 р., коли кількість угорців значно перебільшувалася), провести плебісцит на територіях із змішаним населенням, надати право на самовизначення всім іншим народам. Переговори в Комарно не принесли ніяких позитивних результатів. Вони були зірвані з вини Угорщини. Чехословаччина не могла прийняти угорські умови, бо під час перепису 1910 р. “комісари малярської влади вписували до рубрики малярської народності усіх, що вміли говорити по малярськи, притім однак вписували й релігію”. 14 жовтня 1938 р. представники угорської делегації офіційно заявили, що Угорщина “переговори перериває, бо на основі чехословацьких передумов не може їх далі вести”. Після зриву переговорів у Комарно настав новий етап у вирішенні “чехословацької проблеми”. Угорщина, звинувативши Чехословаччину у небажанні йти на поступки, звернулася до Італії та Німеччини, щоб ці країни виступили арбітрами. Великобританія і Франція заявили про свою незацікавленість даною проблемою. Б.Муссоліні порадив угорцям “негайною нотою вимагати термінового скликання конференції чотирьох великих держав, вказавши, що нема ні маленьких надій на відновлення безпосередніх двосторонніх переговорів, і підкресливши, що затримка з вирішенням питання створить загрозу миру”. До цього Б.Муссоліні додав, що “при першій же вимозі літаки (італійські – М.В.) будуть негайно перекинуті в Угорщину. Вони знаходяться в повній готовності, і до Будапешта їм потрібно півтори літніх години”. У розмові з новим міністром закордонних справ ЧСР Ф.Хвалковським Гітлер “висловив свій жаль, що досі ще не було вирішено питання малярської меншості в Чехословаччині”. У розмові з послом Угорщини в Берліні Д.Стояї Г.Герінг намагався заспокоїти угорців і “висловив впевненість, що Угорщина і без війни поверне свої території”. Засідання арбітражної комісії було призначено на 2 листопада 1938 р. **М.М.Вегеш**